

تۈرك يوردى، نك بوسايسيله ۷نجى جلدى باشليور.
۶نجى جلدك نسايتنده آبونە مدتلىرى بېتىلرە، بونسخەدن
صوكر اكوندريله ميه جاكدر : كچيكەدن قىيدلىرىنى
يىكلىتمەلىرى رجا اولنور.

تۈرك يوردى

ناشرى : تۈرك يوردى

مدبرى : آق جورە اوغلى يوسف

يىل ۱۳۳۰ صاى ۱۳ ۱۱ كانون اول ۱۳۳۰ يىل ۳ جلد ۷ صاى ۷۳

74
3

صاریل تورکک کتیردیگی بارلاق هلاله !
سنی اونک هجرانی قویدی بو حاله ؟

آل دوداقلر ماوی کوکه دعا اوقوسون ؟
پنه آلر یارین ایچین شالدر دوقوسون ؟
هریکیت ار قیلیجنه برکله قوسون ...

تاگری آرتیق برنهایت ویرسین بو حاله :
سنی چابوق قاووشدورسون کوزمل هلاله ...

۶۱ کانون اول ، ۱۲۳۶

مهرل ساهر

ترجمه حال

اسماعیل بک غاسپرینسکی

ترجانک صاحبینی فکرلر وحسلرده بتون روسیه تورکلرینک قلیرنده
برر برر یرلشیوردی. فکرلر - علمه، تربیه یه طوغرو یوروک ، خرافاتی
ترک ایله مک، حسلر ایسه - تورکلکی سومک، تورکلکک صارلمقدن عبارتدی !
فقط علم، ترقی مکتبله اولور، تورکلکی اوکرنمک بیلیمک، طویمق ده تعلیم ایله اولور.
حالبوکه اسکی مکتبلریمز، اسکی اصول تدریسمز بوکا موافق دکلدی. مرحومک
ایکینجی بویوک مجاهده سی اشته شو اسکی اصول تعلیمه قارشى یایلمشدر .
بویولده هرشیدن مؤثر عامل فعلاً تجربه در . مرحوم یکی تعلیمک، یکی اصول
تدریسک مرجع اولدیفنی فعلاً کوسترمک نیفی ایله قریمده بر مکتب آجدی .
وبالذات اورده تدریس ایتدی . آز برزمانده بومکتبلرک فعلاً اثبات ایدیش
اولان رجحانی بوتون روسیه مسلمانلرنجه قبول اولوندی و اوکوندن اعتبار آروسیه

مسلمانلری آره‌سنده حقیقی وعظیم بر انقلاب وقوع بولدی، ملی مکتبلر عدد و کیفیت اعتباریه حیرتبخش بر صورتده تزايد ایتمه‌یه باشلادی .
برده مکتبده تدریس اولونه‌جق کتابلر لازمدی . مرحوم بو نقصانی‌ده قایتدی !

طبیعی‌درکه اسماعیل بکک اسکی مکتبلره واسکی اصول تدریسه اعلان حرب ایتمه‌سی-بتون اسکی قفالری، اسکی ذهنیتلری وملت خرافات ایچنده طوتانلری کندی علیه‌نه سوق ایتدی . اسماعیل بک بونلر نظرندده یکی قیامتک دجالی اولدی - وبو خرافات پرورلر اسماعیل بکک عظیم بر حدت وشدتله هجوم ایتدیلر . فقط بویوک بر اعتدال دمه مالک اولان اسماعیل بک بونلره جاهل اولدقلرینی، آ کلامدقلرینی وبناء علیه حدتدن زیاده ترجمه شایان بولندقلرینی غایت لین بر لسان ایله بیان ایدیوردی .

آرتق بوتون روسیه اسماعیل بکک دوغرو یورو یوردی . حقیقت تظاهر ایتشدی وخرافات دوری قطعی بر مغلوبیته اوغرامشدی . قازاندن با کویه ، باغچه سرایدن غولچه‌یه قدر هر یرده اسماعیل بکک اصولی، مکتبی نمونه اولارق تقلید اولئیوردی . غریب‌درکه اولجه بکک آز اولان ، رغبت عمومیه‌یی هیچده جلب ایتمین تورک مکتبلری بوکره صانکه سحرکار برتأثیرله چوغالیدی وهر کسک رغبتنی قازاندی . طبیعی‌درکه بو مکتبلر مرحومک تورکچیلک ایچون اتخاذاشمش اولدینی ولسان ، فکر وحق برلکی، دستورینک انتشار و تطبیق ایچون برربرر واسطه اولدیلر . کیسه‌نک بکله‌مه‌دیکی و تخمین ایدمه‌دیکی بر زمانده صانکه کندی کندیینه اوواسع شرق و تورک عالمینک مختلف جهتلرنده تورک مطبوعاتی، تورک ادبیاتی ، تورک مکتبی دوغدی...

اسماعیل بکک هرشیدن آز سیاسیتله ، پولیتقه ایله اشتغال ایدمه‌ردی . زیرا قاعته‌جه تورک‌لکی قورتاراجق ، تورک‌لکه قان ویره‌جک سیاسیات دکل ، علم و عرفان ، مکتب و صنعت دی . بناء علیه بوتون حیاتی ، بوتون فعالیتنی علم و عرفانک، مکتب و صنعتک تورک‌لر آره‌سنده انتشارینه صرف ایله‌دی . تورک‌لک کندینی یالکیز تربیه، تعلیم ، مکتب و مستقل بر حیات اقتصادی سایه‌سنده

او کره نه جک ، آ کلايه جق و او کوندن یعنی تورکلک کندی وجدانی بولدی
 و او وجدانک احتوا ایتدیکی عظیم قوتلردن استفاده ایتک یولنی تعیین ایدم بیلدیکی
 آندن اعتباراً قورتاریلش عد اولونه جقدر .

ایشته اسماعیل بکک او لایموت سیاسی !

اسماعیل بکک بر زمانلر صاحش اولدینی شو فکرلر الیوم حیانه تبدل
 ایتمش و حقیقت شکلی آلمش اولدقلری ایچون آتی ایچون بز البته که باشقه لرینی
 آرایه جغز ودها یوکسکلره طوغرو یورمک ایسته یه جکیز . فقط دها پک اوزون
 و پک دیکسلی ، لان تورکلک یولی اوزرنده او نجیب و بوکسک سیا یزم ایچون
 دائماً بر تمثال عزم ، ثبات و محبت اولاجق و بورولانلریمیزی دائماً ایلری یه
 دوغرو سوق ایدم جکدر !

آغا ارغلی احمد

مطبوعات

قریمده چیقان «ترجمان» غزته سی محررلرندن آرقداشمز حسن صبری بک
 آیوازوفک صوک کان «ترجمان» غزته سنده مرحوم اسماعیل بک غاسپرینسکی نک
 حیات خصوصیه سنه دائر یازمش اولدیکی مقاله لری شایان دقت اولمغله بروجیه زیر
 عیناً نقل ایدیورز :

اسماعیل بک غاسپرینسکی نک حیات خصوصیه سی

«وفاتیله بوتون تورک - تاتاردنیاسنی مغموم و مکدر ایدوب یأسلره ، ماتملره بوروینه»
 اوله سیله بوتون تورک - تاتار مطبوعاتنک فریاد و فغانی موجب اولوب قال آغلانان ،
 نام عالیلری تاریخ ملیمزده اک شانی ، اک پارلاق صحیفه لری اشغال ایدم جکنه شبه
 اولمایان بویوک اسماعیل بکک خدمتلری ، فکرلری ، امللری نه درجه علوی ایسه حیات
 خصوصیه لریده او درجه ساده ایدی .

مرحوم مشار الیهی اون آلتی سنه دهری یقیندن طایفه ایدم کندیلری ذوق سلیمه